

Neem biodiversiteit al mee vanaf de initiatieffase

Natuurinclusief bouwen vergroot de kwaliteit van onze leefomgeving. Productmanager dak- en gevelgroen Coen Bal en Ecoloog Arjan Schoenmakers van *idverde* NL vertellen over het vergroten van de biodiversiteit door natuurinclusief te ontwerpen en bouwen. Door de samenwerking tussen ecologen en groenexperts binnen de organisatie krijgt het groen een extra waarde. Afgestemd op haar omgeving wordt het groene dak een verbindende schakel die biodiversiteit in de gebouwde omgeving vergroot. Om die waarde toe te voegen is betrokkenheid in de initiatieffase van de bouw een belangrijke voorwaarde.

“Samen met mijn collega's dragen we met onze dak- en gevelgroenprojecten bij aan een groenere stad en een prettige leefomgeving,” zegt Coen Bal. “Door projecten integraal aan te pakken, kunnen we de gebouwde omgeving vergroenen en de leefbaarheid vergroten. Groen speelt een essentiële rol bij de maatschappelijke thema's zoals klimaat, gezondheid, biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit. Daarom is het belangrijk om natuurinclusief bouwen al vanaf de initiatieffase mee te nemen. Hier maak je keuzes die gebaseerd zijn op kennis van de omgeving, en die reiken verder dan het dak en de gevel van het gebouw. Je kan wel een nestkastje ophangen, maar als het groen er niet op is afgestemd, komen er geen vogels. Daarom werk ik graag samen met mijn collega-ecologen van *idverde* Advies, die de grotere verbanden kennen. Op basis van hun expertise realiseren we de juiste bodemopbouw, beplanting en voorzieningen. Zo helpen we de biodiversiteit in steden en dorpen te vergroten.”

Ecoloog Arjan Schoenmakers is teamleider Ecologie en werkt al ruim 20 jaar als ecoloog. “Er is steeds meer nadruk op biodiversiteit in het algemeen en doelsoorten in het bijzonder. Kennis van ecologie stelt ons in staat om de buitenruimte zo in te richten dat er voor veel soorten geschikt leefgebied is”, zegt hij. “*idverde* NL heeft 25 ecologen in dienst, die daar met veel passie en toewijding met onze klanten invulling aan geven.”

GEMISTE KANS

Het beschermen en verbeteren van soortendiversiteit in de gebouwde omgeving kreeg onlangs een knauw. Minister Mona Keijzer besloot dat de regelgeving voor het realiseren van verblijfplaatsen voor beschermde diersoorten overbodig is. Aan dit initiatief is op verzoek van bouwbedrijven en verschillende natuurorganisaties samen met ambtenaren jarenlang gewerkt. Schoenmakers: “Het is een gemiste kans. De markt was er klaar voor. Ik constateer grote behoefte bij gemeenten, projectontwikkelaars en bouwbedrijven om biodiversiteit te stimuleren. Want het gaat slecht met de biodiversiteit in Nederland.”

Gelukkig zijn er veel partijen die het uit eigen initiatief aandacht geven. Het vergroot de leefbaarheid in de steden en als je kijkt naar de grote bouwboarden is een groene omgeving ook een geweldig verkoopargument. Je kunt geen stenen vlakke verkopen. De groene inrichting is belangrijk, voor mens en dier. Helaas sneuvelt het groen gedurende het vaak lange ontwikkel- en bouwproces. “Aan het begin van bouwplannen van een nieuwe woonwijk zijn de plannen prachtig. In de tijd van plan tot realisatie, daar zit altijd nog een paar jaar tussen, daarin gebeurt van alles. Politiek, stijgende bouwkosten. Keuzes. Je ziet het groen eroderen. Een wet had daar verandering in kunnen brengen, maar het positieve is dat er veel partijen zijn die zich er wel sterk voor willen maken en al vrij snel reageren: wij willen er mee door. Dat geldt zeker ook voor *idverde* NL.”

VERBINDEN VOOR BIODIVERSITEIT

Schoenmakers: “Belangrijk voor biodiversiteit is niet alleen dat het leefgebied er is, maar ook dat er verbindingen ontstaan. Vroeger keken we vooral naar verbindingen op maaiveldniveau (de watergangen, de verbindingen van groenstroken, bomen en brede bermen in het landschap) om de verbinding te maken voor diersoorten van buiten de stad en naar binnen of andersom. Als je daar groene daken aan toevoegt, dan heb je een extra dimensie voor biodiversiteit.”

“Groene daken en gevels spelen een belangrijke rol bij het verbinden van gebieden. Het zijn belangrijke stapstenen in een netwerk. Ik verwijs mensen graag naar de Handreiking Natuurdaken die wij hebben opgesteld. Die is gratis te vinden op de website van *idverde* NL en het Nationaal Dakenplan.”

GROEN MET IMPACT OP DE LANGE TERMIJN

“Als je met een net iets dikkere substraatlaag een kruidenmengsel kunt aanleggen, moet in het ontwerp gerekend worden met een hogere last op het dak. Daar is achteraf veel moeilijker in te wijzigen. Het vroegtijdig om tafel zitten met alle stakeholders verhoogt de kwaliteit van het groen op daken. Dat vermindert de faalkosten en zorgt ervoor dat bewoners jarenlang plezier hebben van hun groene omgeving. Het maken van de juiste keuzes werkt bovendien kostenbesparend.”

“Filosoof Steward Brand zegt het heel mooi: ‘Een gebouw is niet iets wat je afmaakt. Een gebouw is iets waar je aan begint!’ We nemen in onze groenconcepten ook nadrukkelijk de jaren van onderhoud mee. Door in een vroeg stadium goede keuzes te maken, bespaar je in de tien jaar na oplevering veel kosten aan onderhoud. We hebben liever projecten waarvoor we naast de aanleg ook 10 of 5 jaar lang het onderhoud en nazorg doen. We kunnen dan monitoren en sturen, zodat wat er allemaal theoretisch bedacht is aan biodiversiteit en met de soort keuzes, ook goed gaat in de praktijk.”

Bal benadrukt: “Natuurinclusief bouwen vraagt om anders denken. Het is niet alleen een kwestie van een ontwerp maken en uitvoeren, maar juist een proces waarin je samen keuzes maakt, die impact hebben op de lange termijn. Samen met partners en klanten werk je aan groenere oplossingen voor een betere wereld!”

“Idverde NL biedt een complete aanpak: van advies en ontwerp tot realisatie en beheer. En daarbij kijken we verder dan alleen naar het dak of het bouwproject. We zorgen ervoor dat het groen een onderdeel is van de grotere structuur in de gebouwde omgeving waarmee bijdragen aan biodiversiteit, klimaat, gezondheid en ruimtelijke kwaliteit.” ■

Dit artikel kunt u lezen op www.dakweb.nl

Bouwen met de natuur, niet ernaast

Daken en gevels bieden kansen voor biodiversiteit, mits je deze vanaf het begin integraal meeneemt. Samen willen we werken aan groenere oplossingen voor een betere wereld!

www.idverde.nl

